

's Aoves

(Een voorpublicatie uit het boek van de heer P. Verhagen)

As ie praot over de aovende die je vroeger had, dan is 't eerste wa je te binnen schiet da ze anderand waore. Een warreme zeumeraovend aon de revier, da was hêel wa anders dan een aovend in de weinter, mè kou, gin licht en nie veul bikkesement. Dan kon een mins z'n èège zôô miserabel voele. Daor wier ie beroerd van as ta lang duurde, as t'r maor gêên ind aon de kou wou komme.

Nooit wier d'r méér uitgekeke naor 't veurjaor, nooit wier d'r méér uitgekeke naor 't veurjaor, nooit wier d'r méér verlangd om effe in de zon te kanne zitte, da je botte 's lekker warrem wiere. Wit je wel, dan gaot de warremte zôô lekker deur je hêele bast, die drijft de kou van de hêele weinter d'r uit.

Toch waore d'r hêemelsbrêêje verschille. Kijk, assie genog stoke ha en genot te ete en klere en dekes, dan was 't allemaol anders, al ging het nog zôô soberties. Dan wier d'r wel aarig zuinig gedaon, en je ha toch veul zurrege, maor veur je gevoel ko je 't dan net redde en da was al veul.

As te keinder dan 's aoves thuis kwaome, dan vroege ze. "Moeder, mag te lamp aon?". "Neeje", zee moeder dan, "d'n aovond is nog lang zat en de olie is duur. We kanne best eerst nog 's een poosie schemere to vaoder thuiskomt. Over een hallef uurtjie dink ik". Nou en dan ging ie mè mekaore aon taofel zitte, of veur het raompie en je keek naor buite. Hêel langzaam zag ie dan het licht verdwijne; in huis en buite. Je zag de kleure anders worde. Alles wier op 't lest grijs.

Soms zag ie een mins verbij schuive en je vroege je af wie da zou zijn. Mêestal kreeg je da wel in de gaote aon de menier waarop die liep of wa droeg. Soms kwam 'r een buurvrouw of een buurman binnelôope en die zee dan: "O, zitte jullie te schemere". Da was dôôdgewoon, niks bezonders, da deeje bekant alle minse. En dan vroege ze 't êên of ander da ze nôôdig hadde en ginge ze weer. Of ze kwaome d'r effe bij zitte om wa te praote. Maor dan was t'r toch wa weg hê.

Wat ta was kan 'k nie zegge, een soort verbongenheid mè dinge en mè minse. Da voel je zonder dat er wa wordt gezeed, 'k wit het nie percies te zegge. Nou mo je nie dinke da je as keind nie kon zeure of te lamp aon mog. Reke maor; dan wou ie wa gaon tekene mèd'n stuksie timmermanspotlôôd op een opegescheurde buil of zôôiets, en dan kon het ellendig lang dure veur moeder zee: "Zôô, nou zel vaoder wel komme, ik steek de lamp aon". As ze ôons dan een bietjie wou plaoge, zee ze soms: "Of hebbe jullie liever da'k nog effe wacht?" As te lamp dan aonging, wier inêens alles wa buite was ver weg, echt buitengeslote en dan was ie bij mekaor in een klèen keukentjie.

Zuinig, zuinig, da was altijd nôôdig. Op tijd naor bed, dan konne de lamp en de kachel uit en da schouw weer. Een paor stuksies van een ouwe autoband onder de klompe spijkere, dan ginge ze veul langer mee. Êên stuksie op de lak en êên stuksie op de zôôl, overdwars, waor ze 't mêeste slete.

D'r kwam gin ind aon de zuinigheid en zôôas ik al zee, de weinteraovende waore 't mêest geschikt om niks meer uit te geve as hōognôôdig was. Zôô kwam het da je de langzame verandering in het veurjaor hêelemaol voelde en meemaakte. Een bietjie langer licht; de eerste keer da ja nao het aovendete nog effe naor buite kon.

Da waore gebeurtenisse, da vergat je laoter nooit weer, wa je dan voelde. Neeje, het veurjaor kwam nie ongemaàrkt, zoas sommige minse wel 's schrijve. Kan je dinke, daor was het weer veul te belangrijk veur. Hoewel, nou ja, in 't veurjaor kon het je 's oches wel 's overvalle da alles inêens anders was. Zoiets van: nou is het gekomme, terwijl wij d'r nie bij waore.